

SOTSIAALMINISTEERIUM

Eesti Inimõiguste Keskus
info@humanrights.ee

Teie: 07.07.2015
nr

Meie: .07.2015
nr 1.5-1.1/2935

Vastus ühispöördumisele 13 kodanikuühenduse nimel

Lugupeetud ühispöördumisele allakirjutajad

Tänan teid esitatud küsimuste eest!

Kuna teie esitatud küsimused puudutasid voliniku konkursiga seotud teemasid, palusin meie ministeeriumid ametnikel, kes konkursi korraldamisega tegelesid, neile ka vastata.

Oluline on, et uus volinik saaks hakata tööle ning täita talle seadusega ette nähtud ülesandeid.

1. Kuidas ja kes töötasid välja voliniku konkursi tingimused ja läbiviimise korra? Palume juurdepääsu valimisprotsessi ja hindamiskriteeriumid paika pannud valdkonna eest vastutava ministri käskkirjale.

Konkursi tingimuste koostamise ja läbiviimise aluseks oli võrdse kohtlemise seadus (VõrdKS), avaliku teenistuse seadus (ATS), Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2013. a määrus nr 113 „Ametnike värbamise ja valiku kord“ ning selle alusel kantsleri 18. detsembri 2013. a käskkirjaga nr 36 kehtestatud „Sotsiaalministeeriumi värbamise ja valiku kord“. Samuti lähtuti hea halduse tavast. Kehtivad õigusaktid ei näe ette kohustust valimisprotsessi ja hindamiskriteeriumide kehtestamist ministri käskkirjaga. Konkursikomisjoni Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2013. a määruse nr 113 „Ametnike värbamise ja valiku kord“ § 3 lg 1 tähenduses ei moodustatud.

Konkursi etapid ning nende hindamiskriteeriumid ja -skaala koostas personalijuht Kärt Kase koostöös personalikonsultant Ingrid Väina ja võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eesperega. Individuaalse vestluse etapi struktureeritud küsimustiku koostamises osales ka soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik Mari-Liis Sepper.

2. Kuidas moodustati komisjon, mis vastutas voliniku kandidaatide hindamise ja voliniku valimise eest, mis alustel valiti sinna liikmeid ning mis oli täpselt selle komisjoni ülesandeks? Kui sellist komisjoni ei moodustatud, siis mis oli selle põhjuseks?

Konkursikomisjoni Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2013. a määruse nr 113 „Ametnike värbamise ja valiku kord“ § 3 lg 1 tähenduses ei moodustatud. Peeti asjakohasemaks, et konkursi erinevates etappides hindavad kandidaate ministeeriumi ametnikud ja töötajad ning välised eksperdid. Tulenevalt määruse § 3 lg 1 osalesid konkursi kõigis voorudes hindajatena personalijuht Kärt Kase ja personalikonsultant Ingrid Väin. Samuti kaasati esseede hindamise ning individuaalse vestluse etapis määruse § 3 lg 1 tähenduses vahetu juhi puudumisel ametis olev soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik Mari-Liis Sepper ning nimetatud etappides ja lisaks ka simuleeritud teledebatil kaasati ministeeriumi poolse partnerosakonna ehk võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eespere.

3. Kuidas nägi välja voliniku valimisprotsess, sh mis oli iga etapi sisuks ning mis olid valikukriteeriumid? Kui hindajad etapiti erinesid, siis palume esitada iga etapi kohta eraldi hindajate nimed ja ametikohad ning selgitused, miks konkreetne hindaja just selles etapis oli.

Värbamisprotsess oli tervikuna kujundatud selliselt, et iga etapp oli välistamisetapp. See tähendab, et varasemates etappides antud hinnanguid järgmistes etappides arvesse ei võetud ja konkursiülest paremusjärjestust valiku tegemise alusena ei koostatud. Iga etapi lõpus selgusid edasipääsejad.

- 1) Kandideerimisdokumentide vastavuse hindamine: etapi viis läbi personalikonsultant Ingrid Väin. Välistati kandidaadid, kes ei esitanud koos CV-ga esseed. Etapi tulemusena langes välja 10 kandidaati.
- 2) CV-de hindamine: CV-sid hindasid personalijuht Kärt Kase ja personalikonsultant Ingrid Väin. Välistati konkursitingimustes esitatud nõuetele mittevastavad kandidaadid. Etapi tulemusena langes välja 5 kandidaati.
- 3) Esseede hindamine: esseesid teemal „Minu nägemus soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku institutsioonist minu ametiaja jooksul“ hindasid personalijuht Kärt Kase, personalikonsultant Ingrid Väin, võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eespere ning soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik Mari-Liis Sepper. Võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eespere ja praegune volinik Mari-Liis Sepper kaasati voliniku tööks vajalike teadmiste ja oskuste hindamiseks. 10-palli skaalal hinnati visiooni põhjalikkust, sisulisust ning rakendatavust. Etapi tulemusena langes välja 6 kandidaati.
- 4) Telefoniintervjuu: CV ja esseede hindamise järel viisid personalijuht Kärt Kase ja personalikonsultant Ingrid Väin kolme kandidaadiga läbi telefoniintervjuu, et täpsustada CV-s esitatud valdkondlikku töökogemust. Selle tulemusena langes välja üks kandidaat. Lisaks langes üks kandidaat välja puuduliku valdkondliku töökogemuse tõttu.
- 5) Individuaalse vestluse etapp: vestlustel osalesid hindajatena personalijuht Kärt Kase, personalikonsultant Ingrid Väin, võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eespere ning soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik Mari-Liis Sepper. Võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eespere ja praegune volinik Mari-Liis Sepper kaasati voliniku tööks vajalike teadmiste ja oskuste hindamiseks. Struktureeritud küsimustiku abil läbi viidud vestluste hindamiseks kasutati spetsiaalselt koostatud hindamisskaalat. Etapi tulemusena langes välja 2 kandidaati.
- 6) Taustauuring: personalijuht Kärt Kase ja personalikonsultant Ingrid Väin (ühe soovitaja osas) viisid läbi telefoniintervjuud kandidaatide soovitajatega. Selleks paluti igal kandidaadil esitada 3 inimest, kes on nendega erinevates rollides kokku puutunud. Taustauuring viidi läbi taustaintervjuu küsimustiku põhjal. Selle abil hinnati kandidaatide varasemat koostööoskust, koostöö käigus avaldunud isiksuseomadusi ning sobivust voliniku ametikohale. Etapi tulemusena langes välja üks kandidaat.
- 7) Simuleeritud teledebatt voliniku tööd puudutavatel teemadel: etappi hindasid personalijuht Kärt Kase, personalikonsultant Ingrid Väin, kantsler Marika Priske, sotsiaalala asekancler Rait Kuuse, võrdsuspoliitikate osakonna juhataja Katri Eespere, soolise võrdõiguslikkuse poliitika juht Käthlin Sander, võrdsuspoliitikate osakonna nõunik Helena Pall ning Õiguskantsleri Kantselei õiguskantsleri asetäitja-nõunik Nele Parrest. Debatti hinnati spetsiaalselt koostatud hindamisskaala abil rõhuasetusega esinemisoscusele. 5-palli skaalal anti hinnang järgmiste kriteeriumide lõikes: argumenteerimisoskus ehk sõnaline osavus; veenvus, enesekindlus; pingetaluvus; teadmised valdkonnast. Etapi tulemusena jõudsid hindajad ühisele otsusele, et konkurss ei luhtunud ja mõlemad kandidaadid sobiks volinikuks. Sotsiaalkaitseministrile kui

VõrdKS § 15 lg 2 alusel soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku ametisse nimetamise õigust omavale isikule esitati ametikohale nimetamiseks kaks kandidaati.

- 8) Vestlused sotsiaalkaitseminister Margus Tsahknaga toimusid 1. juulil 2015. a. 3. juulil 2015. a andis sotsiaalkaitseminister pressiteate kaudu teada Liisa-Ly Pakosta nimetamisest järgmiseks soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinikuks.
4. Soovime saada juurdepääsu dokumentatsioonile, mis näitab kõikide kandidaatide hindeid/punkte ja pingerida iga valimisetapi lõpuks. Hinded ja pingerida peaksid kajastama tänaseks avalikuks tulnud kandidaate nimepidi (Kari Käsper, Jevgeni Krištafovitš, Liisa-Ly Pakosta, Christian Veske) ning teisi kandidaate nummerdatult või initsiaalidega.

Värbamisprotsess oli tervikuna kujundatud selliselt, et iga etapp oli välistamisetapp. See tähendab, et varasemates etappides antud hinnanguid järgmistes etappides arvesse ei võetud ja konkursiülest paremusjärjestust valiku tegemise alusena ei koostatud. Iga etapi lõpus selgusid edasipääsejad. Vastab tõele, et kõiki kandidaate, etappide kokkuvõtteid ja tulemusi sisaldav tabel on töövahendina olemas, kuid see ei olnud konkreetse etapi väliselt otsustamise aluseks ega sisalda kandidaatide pingerida.

Konkursi etappide hinnete andmisega seoses töödeldi nii kandidaatide kui hindajate ja taustauuringus osalenud kolmandate isikute isikuandmeid, millede avalikustamine võib kahjustada konkursiga seotud isikute õigust eraelu puutumatusele. Seetõttu keeldub ministeerium nende andmete avalikustamisest. Konkursiülest paremusjärjestust ei koostatud.

5. Lisaks soovime selgitust võrdse kohtlemise valdkonna eest vastutava ministri Margus Tsahkna tsitaadi kohta sotsiaalministeeriumi pressiteates 3. juulil 2015 ning sotsiaalministeeriumi Facebook-i lehel 5. juulil 2015: "Soovin, et lisaks sugudevahelise võrdsuse tagamisele oleksid inimesed senisest paremini kaitstud ka diskrimineerimise eest vanuse, rahvuse, rassi, usutunnistuse, veendumuste ja puude alusel." Selles tsitaadis on ära nimetatud kõik võrdse kohtlemise seaduses ja soolise võrdõiguslikkuse seaduses kaitstud tunnused, välja arvatud üks – seksuaalne sättumus. Kui tegemist oli eksitusega, ootame avalikku õiendust selle eksituse parandamiseks. Kui aga tegemist oli ühe seadustes loetletud vähemusgrupi tahtliku väljajätmisega, soovime selgitust selle põhjuste kohta.

Kindlasti ei olnud tegemist tahtlikult ühe seaduses ettenähtud tunnuse väljajätmisega. Juhime tähelepanu, et pressiteates oli ka ammendav loetelu kõikidest võrdse kohtlemise seaduses ja soolise võrdõiguslikkuse seaduses kaitstud tunnustest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Margus Tsahkna
Sotsiaalkaitseminister

Sama:

- Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts eays@eays.ee
- Eesti LGBT Ühing info@lgbt.ee
- Eesti Naisjuristide Liit eesti.naisjuristide.liit@eesti.ee
- Eesti Naisteühenduste Ümarlaud enu@enu.ee
- Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus enut@enut.ee

- Eesti Noorteühenduste Liit enl@enl.ee
- Eesti Puuetega Inimeste Koda epikoda@epikoda.ee
- Eesti Seksuaaltervise Liit estl@estl.ee
- Ida-Virumaa Integratsiooni Keskus integratsioon@hot.ee
- Tallinna Inimõiguste Infokeskus
- MTÜ Oma Tuba omatuba@gmail.com
- MTÜ SEKY reimo@seky.ee

Kristiina Hunt 6269 262
kristiina.hunt@sm.ee